

МИНИСТАРСТВО ПРОСВЕТЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
МИНИСТАРСТВО НАУКЕ, ТЕХНОЛОШКОГ РАЗВОЈА И ИНОВАЦИЈА РЕПУБЛИКЕ
СРБИЈЕ
РЕГИОНАЛНИ ЦЕНТАРИ ЗА ТАЛЕНТЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

РЕГИОНАЛНО ТАКМИЧЕЊЕ ТАЛЕНТОВАНИХ УЧЕНИКА СРЕДЊИХ ШКОЛА, ПО
НАУЧНИМ ОБЛАСТИМА И НАСТАВНИМ ПРЕДМЕТИМА, РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ,
18. АПРИЛ 2026.год.

ТЕСТ ИЗ БИОЛОГИЈЕ
СРЕДЊА ШКОЛА, IV РАЗРЕД

Попуњава ученик (попунити читко штампаним словима)

Регионални центар за таленте: _____

Име и презиме: _____

Школа: _____

Град: _____ Разред: _____

_____ *Попуњава комисија*

(потпис ученика)

Број бодова:

*Време израде теста 90 минута! Тест има 13 задатака. Погрешан одговор не доноси ни
позитивне ни негативне бодове.*

Пажљиво прочитај питања! Прецртани и дописани или преправљани одговори се не признају. Оцењује се само питање у коме су сви одговори тачни. Укупан број бодова на тесту је 40.

СРЕЋНО!

Заокружи тачан одговор!

1. Еволуција примата се одвијала у: 1Б
 - а. Пелагијалној ниши (отворена вода)
 - б. Фосоријалној ниши (подземна)
 - в. Терестричној ниши (копнена)
 - г. Арбореалној ниши (шумској)

2. Прва врста хоминида која је употребљавала оруђе: 1Б
 - а. *Homo habilis*
 - б. *Homo erectus*
 - в. *Homo sapiens*
 - д. *Homo neanderthalensis*
 - е. *Australopithecus afarensis*

3. Кромањонски човек припада врсти: 1Б
 - а. *Homo habilis*
 - б. *Homo erectus*
 - в. *Homo sapiens*
 - д. *Homo neanderthalensis*
 - е. *Australopithecus afarensis*

4. Која од наведених карактеристика представља изведену особину примата, а не предачку особину наслеђену од раних сисара? 1Б
 - А. Орбите (очне дупље) потпуно окренуте ка напред
 - Б. Поседовање млечних жлезда
 - В. Присуство маљавости
 - Г. Петопрсти екстремитети (пентадактилија)

5. У оквиру породице *Hominidae* прва се одвојила еволуциона линија ка: 1Б
 - а. данашњим шимпанзама
 - б. данашњим горилама
 - в. данашњим терзијерама
 - д. данашњим лоријима

6. Допуни реченице одговарајућим појмом: 2 x 2.5

Б

Биљке које живе на отвореном и веома осветљеном простору, попут пустиња и степа зову се _____ . Биљке које живе у густим шумама зову се _____ .

7. **Израчунај.** На почетку године, популација срна у једном резервату бројала је 150 јединки. Током године забележено је 40 новорођених ланади, 15 јединки је угинуло, 5 срна се доселило из суседног подручја, док је 10 јединки трајно напустило резерват. Колика је укупна промена бројности (ΔN) и колика је коначна бројност популације на крају године? 1Б

- а. $\Delta N = +20$; коначна бројност = 170
 б. $\Delta N = -5$; коначна бројност = 145
 в. $\Delta N = +45$; коначна бројност = 195
 д. $\Delta N = +25$; коначна бројност = 170

Место за рад:	1Б
---------------	----

8. **Укрсти појмове.**

Повежи промене у скелету четвороножних примата и човека тако што ћеш у квадрате испред датог примера уписати одговарајуће слово. У сваком квадрату треба да стоји слово која означава појаву присутну код датих врста. 6 x 1 Б

		Форамен магнум је са задње стране лобање
		Карлица дужа и ужа
А.	Човек	Грудни кош облика бурета
Б.	Примати	Палац на стопалу у опозицији
		Фемур (бутна кост) кратка
		Кичма у облику слова S

9. Одреди да ли је реченица ТАЧНА или НЕТАЧНА уписујући **Т** или **Н**. 2 x 1 Б

- а. Еколошка валенца је место и улога организма у екосистему. _____
 б. За сваки 1° географске ширине температура опада за 0,58 °C. _____

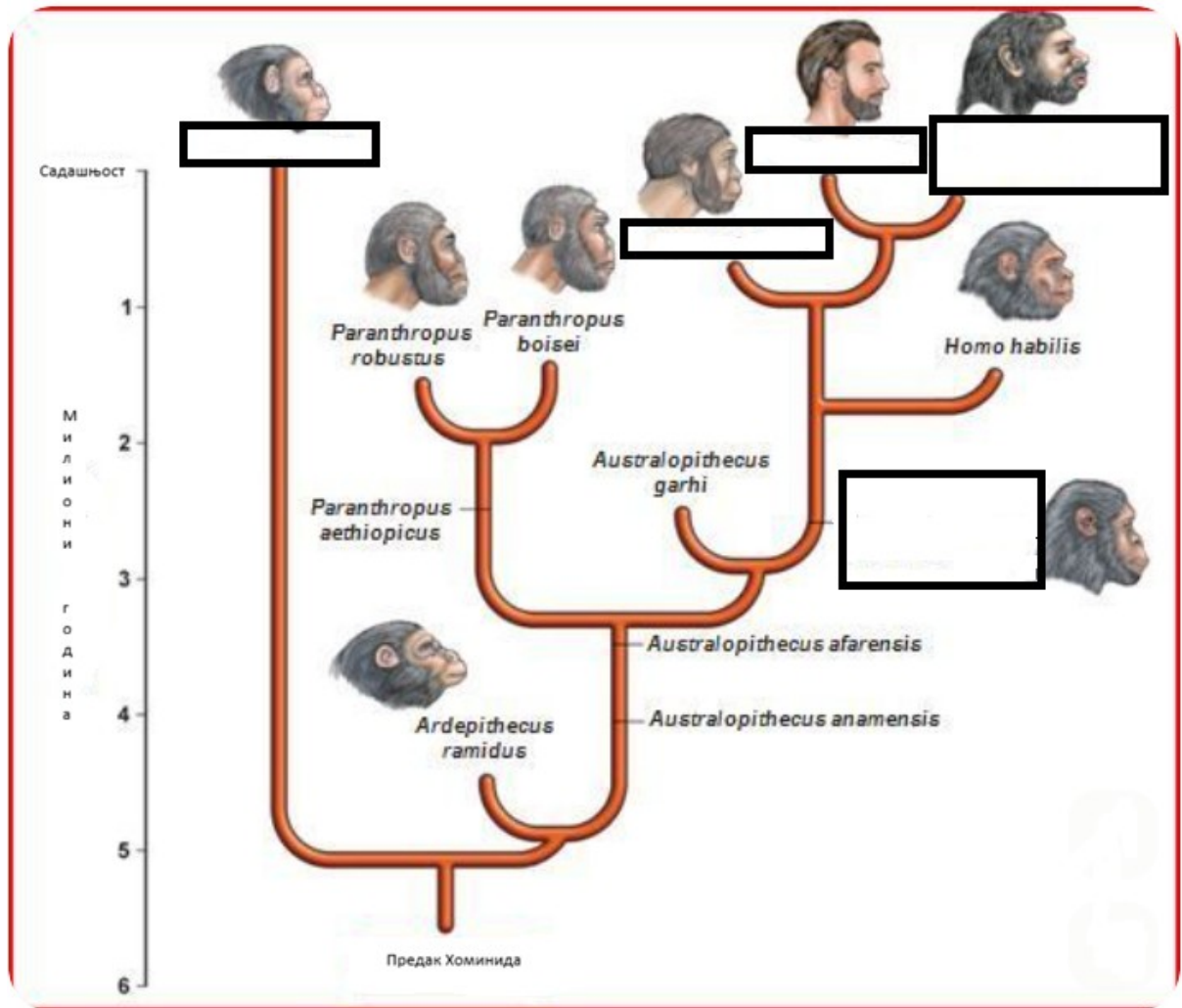
10. **Укрсти појмове.**

Повежи типове еволуција и представнике тако што ћеш у квадрате испред датог примера уписати одговарајуће слово. У сваком квадрату треба да стоји слово која означава процес присутан код датих врста. 4 x 1 Б

		Веверица, дабар и слепо куче
		Ража и морски коњиц
А.	Еколошка конвергенција	Кактус и кактусолике млечике
Б.	Еколошка дивергенција	Делфин и ајкула

11. Анализирај слику и упиши латинска имена у квадрате код приказаних врста.
Б

5

12. Обележи знаком + припадност врсте одређеном биому.

5 Б

Врсте	Тропске кишне шуме	Саване	Тајга	Лишћарске листопадне шуме
Баобаб				
Рис				
Епифите и лијане				
Детлић				
Акација				

13. Обележи по три адаптације приказаних врста и наведи њихову функцију. 6 x1Б

а. **Пингвин** има следеће адаптације:

Адаптација _____ служи за _____.

Адаптација _____ служи за _____.

Адаптација _____ служи за _____.

б. **Пустинска лисица** има следеће адаптације:

Адаптација _____ служи за _____.

Адаптација _____ служи за _____.

Адаптација _____ служи за _____.

